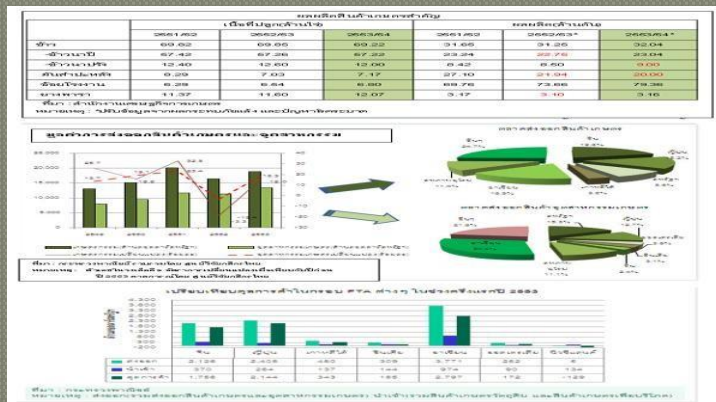

บทที่ 11

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

ความเป็นมาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

ตลาดสินค้าล่วงหน้า เกิดเมื่อ 270 ปีก่อน
ตามหลักฐานที่ได้มีการบันทึกไว้ ตลาด
สินค้าล่วงหน้าได้ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกใน
ประเทศญี่ปุ่น เรียกว่าตลาดข้าวโดจิม่า
(Dojima Rice Market) แปลเป็น
ไทยได้ว่า “การซื้อขายบนกระดาษ”

สำหรับประเทศไทย มีการศึกษาและพูดถึงถึงการจัดตั้ง ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้ามาเป็นเวลากว่า 20 ปีแล้ว เนื่องด้วยประเทศไทยเกษตรกรรมซึ่งผู้คนส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาคเกษตร และที่รู้กันดีว่าสินค้าเกษตรเป็นสินค้าที่มีความไม่แน่นอนด้านราคาที่สูงมาก ซึ่งโดนปกติแล้วเกษตรกรจะไม่ได้มีความสามารถแบกรับความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาได้

ปัจจุบัน กระทรวงพาณิชย์ได้ริเริ่มและก่อตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ขึ้นมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตาม พ.ร.บ. การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ.2542 โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายสินค้า

2. ความแตกต่างการซื้อขายสินค้าเกษตรปัจจุบันและ การซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

การซื้อขายสินค้าเกษตรที่คุ้นเคยกันอยู่ในปัจจุบัน อาจทำกันตามตลาดสินค้าที่กระจายอยู่ทั่วประเทศตัวอย่าง ของตลาดสินค้าที่พวกเราคุ้นเคยกัน ได้แก่ ตลาดสดตามชุมชน ตลาดไทย ตลาดสี่มุมเมือง ซึ่งการซื้อขายในตลาดดังกล่าวที่วาน เรียกว่า การซื้อขายในตลาดสินค้าจริง หรือ ตลาดปัจจุบัน โดยทั่วไป ผู้ซื้อ-ผู้ขาย ตลาดสินค้าจริงเหล่านี้ จะตกลงซื้อขายกันทันทีในตลาด และมีการส่งมอบสินค้าและการจ่ายเงินกัน ณ ช่วงเวลานั้น

การซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง การทำสัญญาซื้อขายที่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกันในวันที่ทำสัญญากันว่าในอนาคตจะซื้อหรือขายสินค้าในราคาเท่าไร นั่นหมายความว่าในวันที่ตกลงกันจะยังไม่มีชำระราคาหรือส่งมอบสินค้ากัน แต่จะมีการชำระราคากันและส่งมอบสิ่งที่ซื้อขายในอนาคตตามข้อตกลงที่ทำไว้ก่อนหน้า

ข้อดี ความคล่องตัวในการปลดภาระของสัญญาของตนที่มีอยู่ในตลาด ผู้ซื้อหรือผู้ขายล่วงหน้าในตลาด ที่ไม่ต้องรับมอบหรือส่งมอบสินค้า ก็สามารถหักล้างสัญญาที่ตนถืออยู่ได้

ข้อเสีย จะมีข้อผูกพันจนถึงวันครบกำหนดรับมอบส่งมอบที่ระบุไว้ในสัญญา

3. ความเป็นมาตลาดสินค้าเกษตรล่องหน้าในประเทศไทย

แนวคิดในการจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่องหน้าขึ้นในประเทศไทยได้มีขึ้นตั้งแต่ปี 2522 จนกระทั่งกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ได้ผลักดันในเรื่องนี้โดยเสนอกฎหมายให้มีการจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่องหน้าขึ้นซึ่งได้รับความชอบจากรัฐสภาให้ผ่านเป็นพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่องหน้า พ.ศ.2542 ที่มีบทบัญญัติให้มีการจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่องหน้าแห่งประเทศไทย

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าคืออะไร?

- ตลาดสด
- ตลาดไท, ตลาดสี่มุมเมือง
- ตลาดกลาง
- สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Forward Contract)
- การตกเขียว

- ? ตลาด.....

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าคืออะไร?

ตลาด

สินค้าเกษตร

ล่วงหน้า

↓
ศูนย์กลาง
ในการซื้อขาย

↓
พืชผักผลไม้

ปศุสัตว์

ประมง

สินค้าแปรรูป

ฯลฯ

↓
รับมอบ

ส่งมอบสินค้า

ในอนาคต

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

❖ พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542

- เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรในระยะยาว และเพื่อส่งเสริมพัฒนาการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

❖ พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542

■ ประเภทสินค้า*

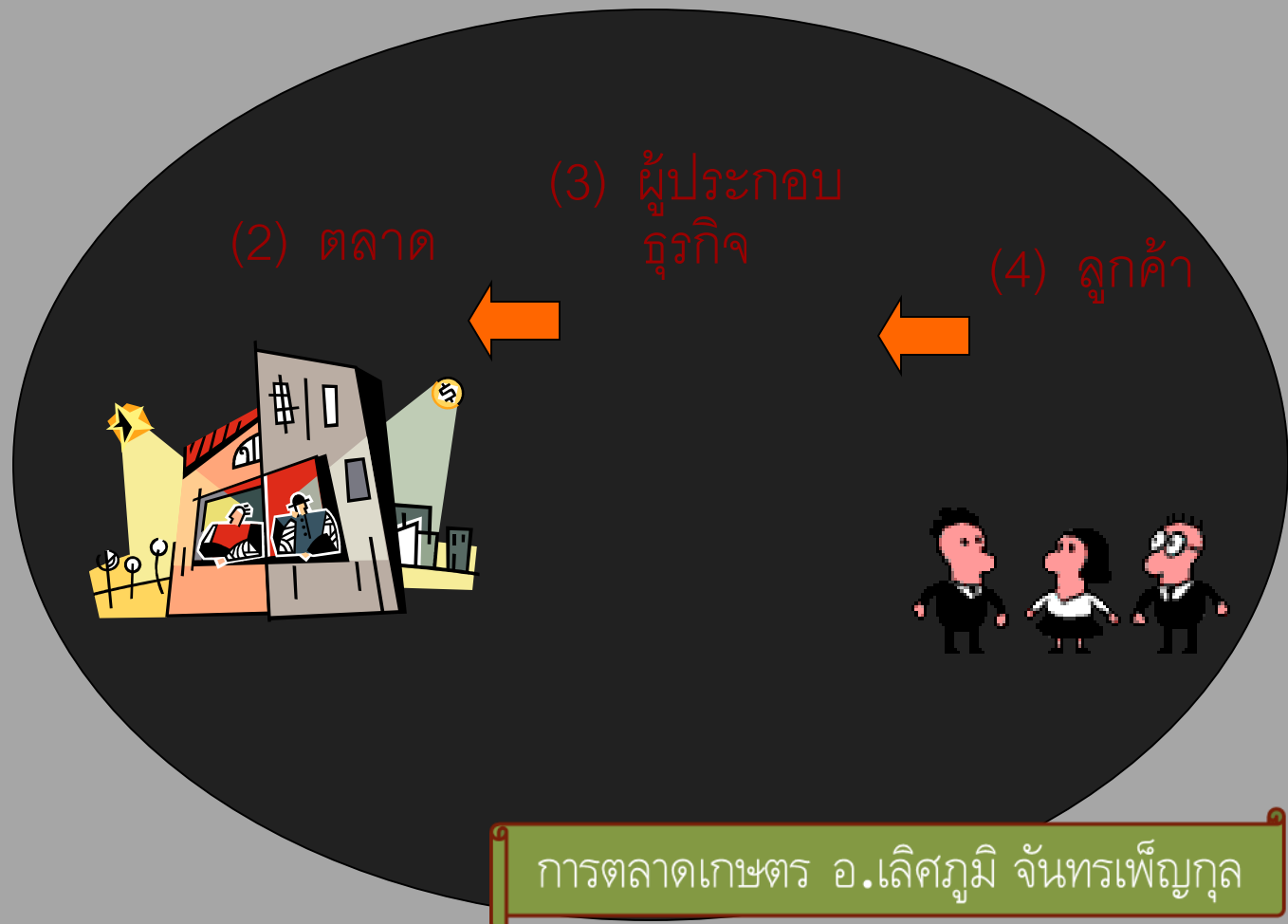
“สินค้าเกษตร” หมายความว่า ผลิตผลทางเกษตรกรรมและ
ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปผลิตผลทางเกษตรกรรม ซึ่ง
คณะกรรมการตลาดกำหนดให้มีการซื้อขายล่วงหน้า

* มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

❖ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

(1) ผู้กำกับดูแล

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

❖ ผู้กำกับดูแล

- อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ส.ล.
 - เพื่อเป็นองค์กรกำกับดูแลธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
 - มีหน้าที่พัฒนาการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

❖ ผู้กำกับดูแล

- อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ส.ล.
 - ปฏิบัติการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ส.ล.
 - ออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจซื้อขายล่วงหน้า
 - สั่งแก้ไขหรือสั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต
 - ตรวจสอบติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจล่วงหน้า

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

❖ ผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า

- (1) ผู้ค้าล่วงหน้า — ซื้อขายเพื่อตนเอง
- (2) นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า — ซื้อขายเพื่อลูกค้า
- (3) ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า — เป็นตัวแทนของนายหน้า
- (4) ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า — เป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้า
- (5) ผู้บริหารธุรกิจร่วมทุนซื้อขายล่วงหน้า — บริหารและจัดการธุรกิจร่วมทุน

หมายเหตุ: เฉพาะผู้ประกอบธุรกิจประเภท (1) และ (2) สามารถสมัครเป็นสมาชิกตลาด

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

❖ ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

- อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตลาด
 - ควบคุมดูแลการดำเนินงานของตลาด
 - กำหนดหลักเกณฑ์ในการซื้อขาย รวมถึงอัตราค่าสมาชิก ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงและค่าบริการต่างๆ
- อำนาจหน้าที่ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
 - เพื่อเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายและจัดระบบและวิธีการซื้อขาย รวมถึงดำเนินธุรกิจสำนักหักบัญชี และดูแลกองทุนส่งเสริมความมั่นคงของตลาด

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

❖ ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

- ระบบการซื้อขายต้องผ่านสมาชิก
- ระบบหักบัญชี
 - การปรับสถานะเงินประกัน
 - เงินประกันรักษาสภาพ (Maintenance Margin)
- กองทุนรองรับกรณีมีปัญหาการหักบัญชี
- สินค้าเกษตรที่นำมาซื้อขายล่วงหน้า

ก. ความเป็นมาและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ลูกค้า

ส่งขาย

สมาชิก

ตลาด
ล่วงหน้า

สมาชิก

สั่งซื้อ

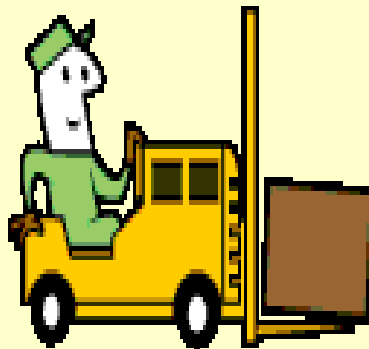

ลูกค้า

ห้องค้าตลาด

ลูกค้าหรือนักลงทุน

เกษตรกร ผู้แปรรูป ผู้ค้า/ผู้ส่งออก
เป็น Hedgers (เพื่อลดความเสี่ยงจาก
ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร)

นักเก็งกำไร
Speculators

ประโยชน์ของนักเก็งกำไร

1. รับความเสี่ยงจาก Hedgers
2. ก่อให้เกิดสภาพคล่องในตลาด จึงทำให้ราคาสะท้อนข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง

ข. แนวทางการคุ้มครองนักลงทุน

ข. แนวทางการคุ้มครองนักลงทุน

❖ การคุ้มครองนักลงทุนรายย่อย และการป้องกันการเก็งกำไรเกินควร และการปั่นราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

○ การคุ้มครองนักลงทุนรายย่อย

- ✓ ตลาดคัดเลือกสมาชิกตลาด (Broker) ที่มีคุณภาพ
- ✓ สมาชิกตลาดคัดเลือกลูกค้าที่มีฐานะทางการเงินดี และเข้าใจความเสี่ยงในการลงทุนในตลาดล่วงหน้า
- ✓ ตลาดกำหนดเงินประกันความเสี่ยงที่ลูกค้าต้องฝากไว้กับตลาดล่วงหน้า และมีการปรับเงินประกันความเสี่ยงทุกวัน
- ✓ ตลาดให้การศึกษแก่ลูกค้าและพนักงานของสมาชิกตลาด

ผลก็คือ นักลงทุนที่ฐานะทางการเงินไม่ดี ไม่สามารถเข้ามาซื้อขายได้

ข. แนวทางการคุ้มครองนักลงทุน

- เครื่องมือที่ใช้ป้องกันการเก็งกำไรเกินควรและการปั่นราคา
 - ✓ กำหนดเงินประกันความเสี่ยงที่สมาชิกตลาดแต่ละรายต้องฝากไว้กับตลาดล่วงหน้าและมีการปรับเงินประกันความเสี่ยงตามภาวะตลาดล่วงหน้าในแต่ละวัน*
 - ✓ กำหนดการเปลี่ยนแปลงราคาขึ้นลงสูงสุดในตลาดล่วงหน้าในแต่ละวัน*
 - ✓ กำหนดปริมาณซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตรของสมาชิกหรือลูกค้าแต่ละราย*
 - ✓ ตลาดล่วงหน้ามีระบบในการติดตามการซื้อขายที่ผิดปกติ (Surveillance System)

* มีอำนาจตามมาตรา 78 (4) (6) และ (7) แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542

ข. แนวทางการคุ้มครองนักลงทุน

○ เครื่องมือที่ใช้ป้องกันการเก็งกำไรเกินควรและการปั่นราคา (ต่อ)

- ✓ ห้ามการซื้อขายสินค้าเกษตรบางประเภทในตลาดล่วงหน้าเป็นการชั่วคราว**
- ✓ ห้ามสมาชิกตลาดซื้อขายในตลาดล่วงหน้าเป็นการชั่วคราว**
- ✓ จำหน่ายหรือเพิกถอนข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า**

** มีอำนาจตามมาตรา 104 (1) (2) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542

ค. ประโยชน์ของ
ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

“รู้อนาคต ลดความเสี่ยง”

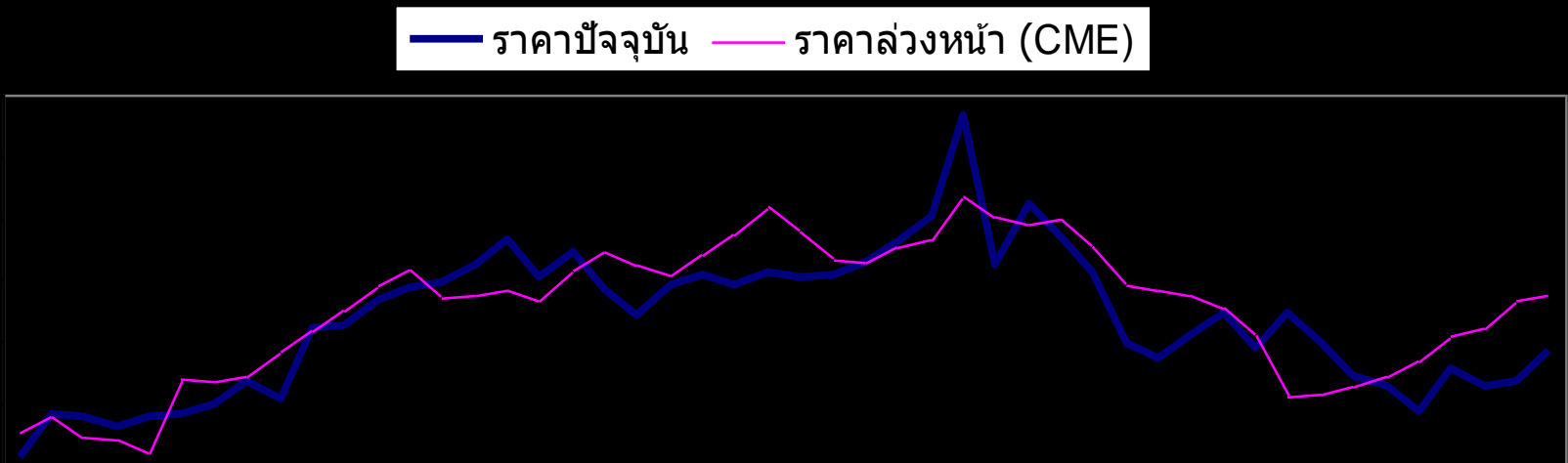
ราคาข้าวขาว 5%
ส่งมอบเดือน ก.พ. 47
7,000 บาท/ตัน

รู้อนาคต คือ

“ทราบแนวโน้มของราคาสินค้าเกษตรในอนาคต”

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

ตัวอย่างราคาล่วงหน้าเปรียบเทียบกับราคาปัจจุบัน

ที่มา: www.montana.edu

หมายเหตุ: ราคาล่วงหน้า หมายถึง ราคาล่วงหน้าสำหรับสัญญาที่มีการส่งมอบ
ในเดือนใกล้ (Nearby Futures Contract)

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

ตัวอย่างราคาล่วงหน้า

ยางแผ่นรมควัน ชั้น 3 (RSS3)

(ราคา: US cents ต่อกิโลกรัม)

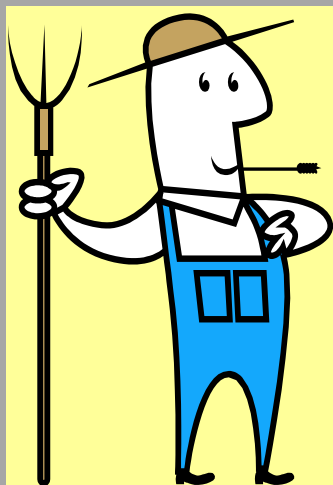
เดือน (Contract Month)	ราคาปิดของ วันก่อน (Previous Sett.)	ราคา สูงสุด (High)	ราคา ต่ำสุด (Low)	ราคา ปิด (Close)	ปริมาณการ ซื้อขาย (Volume)	สถานะคงค้าง (Open Interest)
DEC 03	129	130	127	127.5	750	2250
JAN 04	128.25	130	126.75	126.75	325	3675
FEB 04	128.5	130	127	127.25	625	3500
MAR 04	129.25	132.75	128.25	128.25	625	4825

ที่มา: ตลาด SICOM ประเทศสิงคโปร์

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

✿ ตลาดล่วงหน้า
 ข้าวขาว 5%
 ส่งมอบเดือน ก.พ. 47
 7,000 บาท/ตัน ✿

ขาย 20 สัญญา
 ที่ 7,000 บาท/ตัน

เกษตรกร

ซื้อ 100 สัญญา
 ที่ 7,000 บาท/ตัน

ผู้ส่งออก

ลดความเสี่ยง คือ

“ลดราคาเป็นการลดความ
 เสี่ยงจากความผันผวนของ
 ราคาสินค้าเกษตร”

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

● เกษตรกรรายย่อยได้ประโยชน์อย่างไรจากตลาดล่วงหน้า

- ▶ ได้ข้อมูลที่ไม่เคยทราบมาก่อน (ราคาซื้อขายในอนาคต, ราคาซื้อขายในปัจจุบัน, ข้อมูลข่าวสารที่ทันเหตุการณ์)
- ▶ มีอำนาจต่อรองมากขึ้นในการขายผลผลิตให้กับพ่อค้า
- ▶ ขายได้ราคาสูงขึ้น เนื่องจากกลไกตลาดทำงานเต็มที่ จะลดความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรในต้นฤดู
- ▶ เกิดการรวมกลุ่มกันของเกษตรกร เพื่อขายล่วงหน้าในตลาดล่วงหน้า เป็นการลดความเสี่ยงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

● โครงสร้างพื้นฐานที่ต้องพัฒนาสำหรับเกษตรกร

จากประโยชน์ "รู้อนาคต ลดความเสี่ยง" จะต้องมีระบบโครงสร้างพื้นฐานหรือเครื่องมือที่มารองรับ ดังนี้

■ ในด้านรู้อนาคต

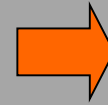
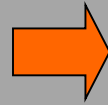
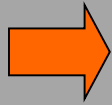
ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าพัฒนาระบบการเผยแพร่ข้อมูล (Information dissemination) ให้ทั่วถึง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการผลิตและการขายสินค้าเกษตรของเกษตรกร

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

- ในด้านการลดความเสี่ยง แบ่งออกได้ดังนี้
 - สำหรับเกษตรกรรายใหญ่
เป็นลูกค้าที่ซื้อขายผ่านนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า
 - สำหรับเกษตรกรรายย่อยต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องตัวอย่างเช่น
 - สหกรณ์การเกษตร หรือกลุ่มเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกร หรือโรงสีทำหน้าที่รวบรวมความต้องการของเกษตรกรรายย่อยและลดความเสี่ยงแทนเกษตรกรรายย่อย

ตัวอย่าง

สหกรณ์การเกษตร หรือสถาบันเกษตรกร
หรือโรงสีเป็นตัวกลางของเกษตรกร ในการ
เข้าไปซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

เกษตรกร

สหกรณ์
การเกษตร
หรือโรงสี

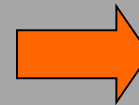
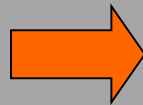
สมาชิก
ตลาดล่วงหน้า

ตลาดสินค้า
เกษตรล่วงหน้า

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

รับซื้อ
ข้าวเปลือก
จากชาวนา
ต้นละ ? บาท

* ข้าวขาว 5%
ส่งมอบเดือน
ก.พ. 47
7,000 บาท/ตัน *
*

เกษตรกร

สหกรณ์
การเกษตร
หรือโรงสี

ตลาดสินค้า
เกษตรล่วงหน้า

ค. ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

รับซื้อจาก
ชาวนา
←
4,200 - 4,500
บาท/ตัน

ขายข้าว
ล่วงหน้า
→
ที่ 7,000 บาท/ตัน

* ข้าวขาว 5%
ส่งมอบเดือน
ก.พ. 47
7,000 บาท/ตัน *
* * *

เกษตรกร

สหกรณ์
การเกษตร
หรือโรงสี

ตลาดสินค้า
เกษตรล่วงหน้า

การตลาดเกษตร อ.เลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล

ง. ความพร้อมในการเปิด การซื้อขายในตลาด

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

เป้าหมายในการเปิดการซื้อขายในตลาด

“ไตรมาสแรก ปี 2547”

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

ได้คัดเลือกสินค้าเกษตรที่จะนำมาซื้อขายล่วงหน้า

2 ประเภท แรก

ข้าวขาว 5%

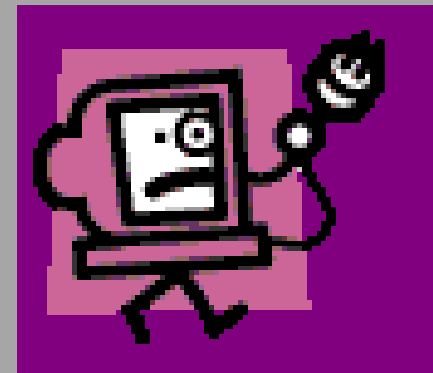

ยางแผ่นรมควัน ชั้น 3

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

ระบบคอมพิวเตอร์สำหรับการซื้อขายและการหักบัญชี

- ตลาดได้ว่าจ้างบริษัท Pat Systems ในการออกแบบและจัดการระบบซื้อขายและหักบัญชีแบบอิเล็กทรอนิกส์
- คาดว่าจะทดลองซื้อขายได้ภายในสิ้นปี 2546

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

ผู้ประกอบการกิจการซื้อขายล่วงหน้า

ได้รับใบอนุญาตแล้ว

- ผู้ค้าล่วงหน้า 1 บริษัท
- นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า 10 บริษัท

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

รายชื่อผู้ค้าล่วงหน้า

ลำดับ	บริษัท
1.	บริษัท วันชัยการเกษตร จำกัด

รายชื่อนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

ลำดับ	บริษัท
1.	บริษัท เจเอสพี ฟิวเจอร์ส จำกัด
2.	บริษัท บีส ไคเมนชั่น จำกัด
3.	บริษัท วีพเอเซีย จำกัด

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

รายชื่อนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

ลำดับ	บริษัท
4.	บริษัท ธนเกษตร จำกัด
5.	บริษัท อยู่ยงฟิวเจอร์สเทรดดิ้ง จำกัด
6.	บริษัท ฟิวเจอร์ อกริ เทรด จำกัด
7.	บริษัท ภูษัสมัย จำกัด
8.	บริษัท เอ.เอ็น.ที.(ไทยแลนด์) จำกัด
9.	บริษัท ตลาดบัวหลวง พัฒนา จำกัด
10.	บริษัท แอ็กโกรวิ เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

การจัดอบรมสัมมนานักลงทุน และผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า

- ✓ นักลงทุนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ผ่านการอบรมแล้วนับหมื่นคน
- ✓ พนักงานนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ส.ล. มากกว่า 200 คน
- ✓ หนังสือ “ความสำคัญและกลไกการทำงานของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า”

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

การประชาสัมพันธ์

- ผ่านสื่อต่างๆ ทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์

- เว็บไซต์

สำนักงานคณะกรรมการ ก.ส.ล.

www.aftc.or.th

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

www.afet.or.th

ง. ความพร้อมในการเปิดการซื้อขายในตลาด

สถานที่ติดต่อ

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2507-6111 โทรสาร 0-2547-5361

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

ชั้น 15 อาคาร ซีอาร์ซี ทาวเวอร์ ออล ซีซั่นส์เพลส

87/2 ถนนวิทญู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0-2685-3250 โทรสาร 0-2685-3259

ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ชั้น 15 อาคาร ซีอาร์ซี ทาวเวอร์ ออล ซีซั่นส์เพลส

87/2 ถนนวิทญู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0 2263 9888, 0 2685 3355 โทรสาร 0 2251 9535, 0 2685 3345

ภาระหน้าที่หลัก

- ◎ จัดหาสินค้าและปรับปรุงสัญญาการซื้อขายให้เหมาะสมอยู่เสมอ
- ◎ กำกับ ดูแลการให้บริการของสมาชิกแก่ผู้ซื้อขาย
- ◎ จัดระบบซื้อขายและติดตามกำกับดูแลการซื้อขายให้เป็นธรรม
- ◎ เปิดเผยข้อมูลการซื้อขาย ที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเพียงพอ
- ◎ ดำเนินงานสำนักหักบัญชี เพื่อรับผิดชอบธุรกรรมการซื้อขาย ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในตลาด ฯ

ผู้ทำธุรกรรมซื้อขายในตลาด

- ❖ ผู้ประกันความเสี่ยง ลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร
- ◎ เกษตร(ผู้ขาย) หรือ โรงงานแปรรูป (ผู้ซื้อ) หรือผู้ค้า/ผู้ส่งออก
สินค้าเกษตร (ผู้ซื้อ) ซื้อล่วงหน้า
- ◎ ผู้ที่ต้องซื้อสินค้าในอนาคตแต่เกรงว่าเมื่อถึงเวลานั้นราคาจะสูง
เกินไป ได้แก่ ผู้บริโภคหรือนำสินค้าไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า
- ◎ ขายล่วงหน้า ผู้ที่ต้องการขายสินค้าในอนาคตแต่เกรงว่าเมื่อถึงเวลา
นั้นราคาจะต่ำเกินไป ได้แก่ เกษตรกร ผู้ค้า

ผู้ทำธุรกรรมซื้อขายในตลาด ฯ (ต่อ)

- ❖ ผู้ลงทุน หรือ นักเก็งกำไร
 - แสวงหากำไรจากการเคลื่อนไหวของราคา
 - ช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้ตลาด
 - ช่วยลดค่าใช้จ่ายทำให้ตลาดทำงานได้ดีขึ้น
 - รับความเสี่ยงจาก **Hedgers**

การซื้อขายสินค้าเกษตร

- การซื้อขายในตลาดจริง (Cash or Spot Markets)
- การซื้อขายล่วงหน้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (Forward Contracts)
- การซื้อขายสัญญาล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (Futures Exchange)

การซื้อขายล่วงหน้าในตลาด ฯ

- มีศูนย์กลางในการซื้อขาย
- ซื้อขายล่วงหน้าตามสัญญามาตรฐานที่ตลาด ฯ กำหนด
- มีการวางเงินประกันและกระบวนการการป้องกันปิดพลั่วสัญญาอื่น ๆ
- มีกระบวนการที่ทำให้ผู้ขายสามารถออกจากภาระผูกพันได้โดยไม่ต้องรอจนถึงวันส่งมอบ สินค้าด้วยการหักล้างสัญญา

การซื้อขายล่วงหน้าในตลาดฯ

- ◎ องค์ประกอบหลัก
- ◎ ผู้ซื้อ ผู้ขาย หรือ คู่สัญญา
- ◎ สินค้าอ้างอิง ในคุณภาพ และปริมาณ ที่กำหนด
- ◎ ราคาล่วงหน้า ที่ตกลง/กำหนด ในเวลาปัจจุบัน
- ◎ วัน/ช่วงเวลาส่งมอบ และจุดส่งมอบ
- ◎ วิธีการส่งมอบ
 - ส่งมอบสินค้าอ้างอิง
 - ชาระส่วนต่างของราคา

การเคลื่อนไหวของราดาล่วงหน้า

- ◎ ราดาล่วงหน้า อาจสูงกว่า หรือต่ำกว่า ราดาปัจจุบันก็ได้ ขึ้นอยู่กับ
 - ความคาดหมายของตลาด เกี่ยวกับราดาสินค้าเกษตรในอนาคต
 - ต้นทุนการจัดเก็บสินค้า
 - ภาวะอุปสงค์ และ/หรือ อุปทานในตลาด
 - ฯลฯ

Futures และ Forward Contracts

Futures Contracts

- ซื้อขายในตลาดล่วงหน้า มีสัญญาอ้างอิงมาตรฐาน
- มีกลไกการวางเงินประกันการปรับฐานะรายวัน
- มีกระบวนการป้องกันการบิดพลิ้วสัญญาซึ่งดูแลโดยสำนักหักบัญชีของตลาด และการวางเงิน **Margin**
- สามารถออกจากภาระผูกพันโดยไม่ต้องรอจนถึงวันส่งมอบ โดยการทำการตรงกันข้าม
- สภาพคล่องสูง ความเสี่ยงคู่ค้าต่ำ ไม่รู้จักคู่ค้า

Futures และ Forward Contracts

Forward Contracts

- จัดทำโดยความพอใจและการตกลงของผู้ซื้อและผู้ขาย ไม่มีกำหนดมาตรฐาน
- ผู้ซื้อและผู้ขายเจรจาเงื่อนไขสัญญากันเอง ไม่มีการวางเงินประกันและการปรับฐานะรายวัน
- อาจมีการปิดพลั่วสัญญา เปลี่ยนมือหรือยกเลิกสัญญาค่อนข้างยาก
- คู่สัญญาต้องมีการะผูกพันจนถึงวันส่งมอบและชำระราคา
- สภาพคล่องต่ำ ความเสี่ยงคู่ค้าสูง

เงินประกัน (Margin)

- e วัตถุประสงค์ของการเรียกเก็บเงินประกัน
- e บริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสมาชิก
- e จัดการความเสี่ยงจากการผิดนัดของคู่ค้า
- e รักษาเสถียรภาพทางการเงินของสำนักหักบัญชี
- e ลักษณะของเงินประกัน
- e เงินประกันขั้นต้น (Initial Margin)
- e เงินประกันรักษาสภาพ (Maintenance Margin)
- e การเรียกเงินประกันเพิ่ม (Margin call)